

Arto Jauhiainen & Marika Alho-Malmelin:

Aikuisopiskelu – uskonasiako?

Aikuiskoulutukseen osallistumista on viime vuosikymmeninä tutkittu runsaasti. Erilaisia malleja ja teorioita on kehitelty etsittäessä vastausta suureen kysymykseen, ”miksi aikuinen opiskelee?”. Artikkelissa hahmotellaan sekä teoreettisesti että empiirisesti aikuiskoulutusta uskontometaforan kautta. Teesimme on, että uskonnon ja kirkon eetokset elävät ja vaikuttavat yhä monin tavoin koulutuksessa ja aikuisopiskelijoiden opiskelulle antamissa merkityksissä. Uskontoa tarkastellaan durkheimilaisesta näkökulmasta maallisena ja sosiaalisena ilmiönä. Tutkimuksen empiirinen aineisto (N=99) koostuu avoimen yliopiston opiskelijoiden koulutuselämänkerroista. Aineiston analyysin perusteella opiskelijat voidaan ryhmitellä neljään tyyppiin ulottuvuuksilla ratkaisu – etsintä sekä pyhä – profaani. Tyypeistä 1) uraihmisille opiskelu toimii ”maallisena” välineenä uralla etenemiseen, 2) arvostuksen tavoittelijat hakevat opintojensa avulla hyväksyntää ”pyhän” yhteisön jäsenenä 3) valaistuneille – koulutuksen ”tosiuskovaisille”, opiskelu merkitsee syvää maallista ja henkistä täyttymystä ja 4) kilvoittelijoille opiskelu näyttäytyy protestanttisen etiikan sävyttämänä velvollisuutena.

Jauhiainen Arto & Alho-Malmelin Marika (2003). **Adult Education – a Matter of Faith?**

The authors outline adult education both theoretically and empirically through the metaphor of religion. Their thesis is that the ethos of religion and the church is still alive, influencing education and the meanings adult learners attach to studies in many ways. The authors look at religion from the Durkheimian perspective as a secular and social phenomenon. The empirical data of their study (N=99) consists of learning biographies of open university students. The authors group the students into four student types based on two dimensions: solution-oriented vs. generalised seeking of knowledge and sacred vs. profane. Type 1) career-oriented people use education as a “secular” tool for advancing in their career; type 2) seekers of esteem use studies to seek acceptance as a member of the “sacred” community; for type 3) the enlightened, “true believers” in education, studying signifies a profound secular and spiritual fulfilment; and finally, for type 4) the contenders, learning manifests itself as a duty tinged by protestant ethics.

Aikuiskasvatus Vol. 23, 1/2003